

NUMUNE KABUL TALİMATI

1. AMAÇ VE KAPSAM:

EGKL'ye müşteri tarafından elden getirilen, posta veya kargo ile gönderilen numunelerin kabulündeki uygulanacak işlemleri belirlemektir. Numunelerin belirlenen kabul kriterlerine uygunluğunun kontrolü ve kayıt işlemlerini kapsar.

2. SORUMLULAR:

Tüm Personel

3. KISALTMALAR VE TANIMLAR:

EGKL: Eskişehir Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü

NKR: Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birimi

MBL: Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarı

DSS : Döner Sermaye Saymanlığı

Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığı

Müşteri: Analiz yaptırmak amacıyla laboratuvarımıza numune getiren Kurum/Kuruluş/Kişi'dir.

Resmî Kontrol Numuneleri: Bakanlık İl ve İlçe Müdürlükleri kontrol görevlileri tarafından denetim, ithalat, ihracat, izleme vb. amacıyla alınan ve analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.

Resmi İstek Numunesi: Diğer kamu kurumları tarafından ücreti karşılığında analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.

Özel İstek Numunesi: Analiz sonuçları denetime esas teşkil etmeyen veya sonuçları sadece bilgi edinmek amacıyla araştırma-geliştirme (Ar-Ge), kalite kontrol, doğrulama, ithalat veya ihracat öncesi kontrol ve benzeri çalışmalar kapsamında kullanılmak üzere analizlerin yapılması için teslim edilmiş numunelerdir.

Şahit Numune: Bakanlık İl ve İlçe Müdürlükleri kontrol görevlileri tarafından; numunenin alındığı parti ve kitleden, numune ile birlikte yeterli miktarda, itiraz ve ihtilafli durumlar için analiz edilebilmesi amacıyla alınan numunedir. Mikotoksin analizinde şahit numune; itirazlı durumlar için, paçal numuneden ayrılan numunedir.

Paçal Numune: Parti veya alt partiden alınan birincil numunelerin tamamının birleştirilmesi ile elde edilen numunedir.

GKLS : Gıda Kontrol Laboratuvar Sistemi

4. UYGULAMALAR:

4.1. Genel:

Gelen numuneler NKR personeli tarafından kabul edilir. NKR personeli tarafından, talep edilen analizlerin EGKL bünyesinde yapılabilirliği kontrol edilir. EGKL bünyesinde yapılabilirliği olmayan analizlerin talep edildiği numuneler kabul edilmez. Ancak talep edilen analizlerden bazılarının yapılabilirliği söz konusu ise; NKR tarafından yapılabilen ve yapılamayan analizlerle ilgili olarak müşteri bilgilendirilir ve müşteri talebi doğrultusunda numune iadesi veya sadece yapılabilir analizler için numune kabulü yapılır.

Aşağıda belirtilen durumları içeren numunelerde, Resmi Numune Alma Prosedürü'nde belirtilen kurallar uygulanır:

- İl müdürlükleri denetçileri tarafından getirilip; Özel mevzuatı gereği (mikotoksin analizi) şahit numunenin paçal numuneden ayrılması gerektiği durumlarda, alınan paçal numune

analiz mührüyle mühürlenerek şahit yazan plastik mührle birlikte laboratuvara gönderilir. Laboratuvarda paçal numune, analiz ve şahit olarak ayrılır.

- Kontrol görevlisi tarafından tebligatın yapılacağı tarihte gıdanın son tüketim tarihine bağlı olarak, şahit numunenin analize alınmasının mümkün olmayacağına değerlendirilmesi durumunda; analiz numunesi ve şahit numune, aynı laboratuvara gönderilir.

Müşteri; analiz metotları, süreleri, miktarı ve ücreti hakkında Analiz Listesi'ne bakılarak bilgilendirilir. Laboratuvarımızda sadece tanımlanmış olan metotlar kullanılmaktadır. Müşteri tarafından listede olmayan bir metotla analizin yapılması isteği kabul edilmez.

4.2. Ambalaj Kontrolü:

Resmî Kontrol Numuneleri: Resmi Numune Alma Prosedürü'nde belirtilen aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) Numuneler, tekniğine uygun olarak üzerinde cetvel işareti bulunan plastik poşetlere konulur, mühür çıkmayacak ve oynamayacak şekilde plastik güvenlik mührü ile mühürlenir. Bu mührün kullanılması zorunlu olup plastik poşetin üst kısmı delindikten sonra mührün uzantısı bu deliklerden geçirilmek suretiyle azami güvenlik sağlanır. Numune miktarının cetvel işaretli plastik poşetlere sığmaması durumunda ise gerekli numune güvenliği tedbirleri alınarak (alttan ve üstten çift taraflı mühürleme, etiket yapıştırma vb.) uygun bir numune ambalajına konulur.

b) İhtiyaç duyulması halinde numunenin güvenliğini arttırmak üzere, tek kullanımlık plastik güvenlik mührüne ilave olarak üzerinde güvenlik etiketi numarası bulunan renkli güvenlik etiketleri kullanılabilir. Bu durumda numuneler poşetlere konulmadan önce kırmızı renkli güvenlik etiketleri, analiz numunesi ve şahit numunenin açılması muhtemel yerine yapıştırılır. Bu etiketler tek kullanımlık olup açılması halinde iz bırakmaktadır. Numuneler, tekniğine uygun olarak üzerinde tercihen cetvel işareti bulunan plastik poşetlere konulur.

c) Bu maddenin (a) bendinde belirtilen şartların sağlanmamış olması durumunda numune laboratuvar tarafından analize alınmaz. Gerekçesiyle birlikte numuneyi gönderen il/ilçe müdürlüğüne bilgi verilir.

Gelen tüm numunelerde, numunelerin ambalaj materyallerinin kontrolü aşağıdaki hususlar dikkate alınarak yapılır:

Kutular (plastik, karton, strafor, vb.): Tümüyle kapalı olmalı, kesinlikle yırtık ve delik olmamalıdır.

Torbalar (plastik torba, bez torba): Ağızları muntazam şekilde kapatılmış olmalı, yırtık ve delik olmamalıdır.

Cam kavanoz: Kapağı tam kapalı olmalı, çatlak ve kırık olmamalıdır.

Mikrobiyolojik analizi istenen numuneler: Orijinal ambalaj içerisinde veya steril kaplara alınmış olmalıdır. Orijinal ambalajı olmayan ürünlerden numune almak için steril kap laboratuvardan temin edilebilir.

Resmî kontrol numunelerinde mikrobiyolojik analizi istenen numunelerde ambalaj kabul kriterlerini sağlamayan numuneler ret edilir.

Özel istek numunelerinde; mikrobiyolojik analizi istenen numunelerde ambalaj kontrolü kabul kriterlerini sağlamayan numuneler için müşteriyle görüşülerek, müşteri analizin yapılmasını ister ise durumu kabul etmesi halinde Analiz Talep formu ile müşteriden feragat alınır ve analiz raporunda hangi sonuçların etkilenebileceği Analiz Raporunun D) Açıklamalar bölümünde belirtilir.

4.3. Sıcaklık Kontrolü:

Bakanlık kontrol görevlileri tarafından laboratuvarımıza getirilen numuneler için Resmi Numune Alma Prosedürü'nde belirten kurallar uygulanır. Soğukta muhafazası gereken numunenin etiketinde belirtilen sıcaklık değerinden sapma olmaksızın laboratuvara getirilmesi gerekmektedir. Bu kurallara uymayan numuneler kabul edilmez.

- Mikrobiyolojik analiz amacıyla getirilen numunelerde; soğukta muhafaza gerekiyorsa, soğuk zincir kırılmadan laboratuvara ulaştırılmalıdır.
- Gıda maddesine ait etiket üzerinde özel muhafaza koşulları belirtilmiş ise bu koşullara uyulmalıdır.

Uygun olmayan koşullarda getirilen numuneler kabul edilmez ve Numune Ret Tutanağı ile iade edilir. Numune kabulü sırasında numune sıcaklık değeri ölçülerek GKLS' ye kaydedilir.

Özel istek numunelerinde; mikrobiyolojik analizi istenen numunelerde sıcaklık kabul kriterlerini sağlamayan numuneler için müşteriyle görüşülerek, müşteri analizin yapılmasını ister ise durumu kabul etmesi halinde Analiz Talep formu ile müşteriden feragat alınır ve analiz raporunda hangi sonuçların etkilenebileceği Analiz Raporunun D) Açıklamalar bölümünde belirtilir.

4.4. Evrak Kontrolü:

Yapılan kontrol sonucunda uygun bulunan numuneler için evrak kontrolü NKR tarafından yapılır. Tabloda belirtilen evraklar eksiksiz olarak bulunmalıdır.

	Üst Yazı	Numune Alma Tutanağı ve/veya Etiketi	Analiz Talep Formu/Dilekçe	Ücret
Denetim	+	+	-	-
Denetim(şahit)	+	+	-	+
Zehirlenme vakaları	+	+	-	+
İthalat	-	+	-	+
İhracat	+	+	-	+
Özel İstek	-	-	+	+
Resmi İstek	+	-	-	+

Resmî kontrol numunelerinde; üst yazıda; sayı, tarih ve istenilen analizler belirtilmiş olmalıdır. Getirilen numune ile evraklarda belirtilmiş olan parti numaralarının aynı olması gerekmektedir. Farklı numune partilerini temsil ediyorsa, her parti için ayrı numune alma tutanağı ve etiketi düzenlenmelidir. Güvenlik mühür numarası ile numune alma tutanağı ve etiketine yazılan Güvenlik mühür numarasının aynı olup olmadığının kontrolü yapılır. Müşteri analizden sonra kalan numunenin iade edilmesini talep ederse, üst yazıda ya da ekinde açıkça belirtilmelidir. Yukarıda belirtilen kontroller sonrası eksiklikler varsa; numune bekletilir. İlgili İl Müdürlüğüyle irtibata geçilir. Sorun halledildikten sonra işlemlere devam edilir. Gelen **Resmî kontrol numunelerinin**; Bakanlık Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi(GGBS)'ne girilmesi gerekmektedir. İthalat amacıyla gelen numunelerde üst yazı istenmez sadece kontrol görevlileri tarafından sisteme girilmiş ve Numune Alma ve Laboratuvara Gönderme Tutanağı ile getirilen numune kabul edilir.

Özel İstek numunelerinde analiz talep formunda/dilekçede talep edilen analizler ve analizden sonra kalan numunenin iade talebinin olup olmadığı açıkça ifade edilmelidir.

Resmi istek ve özel istek analiz raporlarında; ilgili mevzuata göre değerlendirme, ve fazla analiz raporu nüshası talep edilirse üst yazı/dilekçe/Analiz Talep Formu'nda belirtilmelidir.

4.5. Ücretlendirme:

Gıda zehirlenmelerinde ya da zehirlenme şüphesi bulunan durumlarda yani gıda kaynaklı enfeksiyon/zehirlenme veya şüphesi bulunan durumlarda, Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmeliğin 41.maddesine göre gıda numunelerine ait sonuçların muayene ve analiz ücretleri dahil tüm masrafları ilgili faaliyetten sorumlu gerçek veya tüzel kişilerce ödenir.

İtiraz durumunda, şahit numunenin analizi de dahil olmak üzere tüm masraflar gerçek veya tüzel kişiler tarafından karşılanır. (Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik)

İthalat, ihracat, resmi istek ve özel istek numuneleri için; Analiz Listesi'nde ki fiyatlar esas alınır. Yıllık olarak analiz fiyatlarının belirlenmesinde Bakanlığımız Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

Döner Sermaye İşletmeleri tarafından ilan edilen fiyatlar esas alınır. GKLS üzerinden “Numune Kabul Fişi/Analiz Gelirleri(Tahakkuk Fişi) alınarak, Döner Sermaye Saymanlığına gönderilir. Bu formda hesaplanan toplam ücrete göre, ödeme elden yapılacak ise Döner Sermaye Saymanlığı faturayı keser ve onaylar. Analiz ücreti EGKL Döner Sermaye İşletmesinin banka hesabına yatırılacaksa, ücretin yatırıldığını gösterir banka dekontu DSS’ye iletilir. Analiz ücretinin tahsil edilmesiyle “Numune Kabul Fişi/Analiz Gelirleri(Tahakkuk Fişi) onaylanarak; Ödeme Evrak Tarih/No GKLS ‘ye işlenerek NKR’ ye gönderilir. Analiz ücreti ödenmeyen özel ve resmi istek numuneleri analize alınmaz.

4.6. Analiz için gelen; Resmî kontrol numunelerinde yukarıda belirtilen durumlardan herhangi birini taşıyor ise Numune Ret Tutanağı düzenlenerek numune reddedilir.

4.7. EGKL’ye zehirlenme v.b. gibi acil durumlar haricinde mesai saatleri dışında numune kabul edilmez. Zehirlenme v.b.acil durumlarda mesai saatleri dışında gelen numunelerde; numune, üst yazıyla, üst yazının olmadığı durumlarda tutanakla kabul edilir. Tutanakta talep edilen analizler belirtilmelidir. Zehirlenme ve zehirlenme şüphesi durumlarında “ Gıda Kaynaklı Hastalıklara İlişkin Resmi Kontrol Prosedürü” ne göre hareket edilir .

4.8. Kabul edilen numune; GKLS Talimatı ve Numune Hazırlama, Kodlama, Dağıtım, İade ve İmha Talimatı’ndaki işlemlere tabi tutulur.